

“RSK”(IT-03-72)

MILAN BABIĆ

MILAN BABIĆ

U periodu od avgusta 1991. do februara 1992. godine, obavljao je funkciju predsednika vlade samoproklamovane Srpske Autonomne Oblasti (SAO) Krajine a zatim predsednika Republike Srpske Krajine (RSK) u severoistočnoj Hrvatskoj

- Osuđen na 13 godina zatvora

Osuđen za:

Progone na političkoj, rasnoj i verskoj osnovi (zločini protiv čovečnosti)

- Babić je svesno i hotimično učestvovao u kampanji progona nesrba i bio svestan da su počinjeni zločini poput zlostavljanja u zatvorima, deportacija, prisilnog premeštanja i uništavanja imovine.
- Znao je da su civili ubijani tokom prisilnog premeštanja nesrpskih civila i da su ta ubistva bila mogući ishod kampanje progona.
- Učestvovao je u pružanju finansijske, materijalne, logističke i političke podrške koja je bila neophodna za vojno zauzimanje teritorija i tražio podršku ili je omogućio učešće snaga Jugoslovenske narodne armije (JNA) u uspostavljanju i održavanju kontrole nad tim teritorijama.
- Držao je nacionalno obojene huškačke govore tokom javnih nastupa i u medijima i takva propaganda je dovela do erupcije nasilja usmerenog protiv hrvatskog stanovništva i drugih nesrba.
- Podsticao je i pomagao nabavku oružja i njegovu podelu Srbima u cilju sprovodenja kampanje progona.

Datum rođenja	26. februar 1956. u Kukaru, opština Sinj, Hrvatska
Optužnica	17. novembar 2003.
Datum predaje	26. novembar 2003.
Prebačen na MKSJ	26. novembar 2003.
Prvo stupanje pred sud	26. novembar 2003, nije se izjasnio o krivici
Potvrđeno izjašnjavanje o krivici	27. januar 2004, izjasnio se krivim za progon
Presuda Pretresnog veća	29. jun 2004, osuđen na 13 godina zatvora
Presuda Žalbenog veća	18. jul 2005, kazna potvrđena
Prebačen na izdržavanje kazne	19. septembar 2005, prebačen na izdržavanje preostalog dela kazne u Veliku Britaniju
	Izvršio samoubistvo 5. marta 2006. godine

STATISTIČKI PODACI

Pošto je sporazum o priznanju krivice postignut pre početka suđenja, ono nije bilo potrebno.

PRESUDA PRETRESNOG VEĆA	
29. juna 2004. godine	
Pretresno veće I	Sudija Alphons Orie (predsedavajući), sudija Amin El Mahdi, sudija Joaquín Martín Canivell
Tužilaštvo	Hildegard Uertz-Retzlaff, Alex Whiting, Sabine Bauer
Odbrana	Peter Michael Müller, Robert Fogelnest

ŽALBENI POSTUPAK	
Žalbeno veće	Sudija Florence Ndepele Mwachande Mumba (predsedavajuća), sudija Fausto Pocar, sudija Mohamed Shahabuddeen, sudija Mehmet Güney, sudija Wolfgang Schomburg
Tužilaštvo	Mark J. McKeon, Xavier Tracol, Kristina Carey
Odbrana	Peter Michael Müller, Robert Fogelnest
Presuda	18. jul 2005.

POVEZANI PREDMETI	
HADŽIĆ (IT-04-75)	
KRAJIŠNIK (IT-00-39 & 40) “BOSNA i HERCEGOVINA”	
MARTIĆ (IT-95-11) “RSK”	
MILOŠEVIĆ (IT-02-54) “KOSOVO, HRVATSKA i BOSNA”	
MLADIĆ (IT-09-92) “BOSNA i HERCEGOVINA” i “SREBRENICA”	
ŠEŠELJ (IT-03-67)	
STANIŠIĆ i SIMATOVIC (IT-03-69)	

OPTUŽNICA I OPTUŽBE

Milan Babić je u oktobru 2001. godine prvi put stupio u kontakt sa MKSJ, kada je saznao da je u jednoj od optužnica podignutih u septembru 2001. godine protiv Slobodana Miloševića (videti predmet IT-02-54) naveden kao saizvršilac u vezi sa zločinima počinjenim u Hrvatskoj. Pristao je da razgovara sa Tužilaštvom i da svedoči u predmetu Milošević.

Tužilaštvo je podnело Optužnicu protiv Babića 17. novembra 2003. godine. U Optužnici je terećen za zločine počinjene u Krajini, u Hrvatskoj, od avgusta 1991. do februara 1992. godine.

Babić je optužen na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta MKSJ) za sledeće:

- Progoni na političkoj, rasnoj i verskoj osnovi (zločini protiv čovečnosti, član 5),
- Ubistvo; okrutno postupanje; bezobzirno razaranje sela ili pustošenje koje nije opravdano vojnom nuždom i uništavanje ili hotimično nanošenje štete ustanovama namenjenim obrazovanju ili religiji (kršenja zakona ili običaja ratovanja, član 3).

SPORAZUM O IZJAŠNJAVANJU O KRIVICI/POTVRDNO IZJAŠNJAVANJE O KRIVICI

Pravilnik o postupku i dokazima MKSJ predviđa mogućnost sporazuma o izjašnjavanju o krivici (pravilo 62ter). Tužilaštvo i odbrana se mogu sporazumeti da, nakon što se optuženi potvrđno izjasni o krivici po jednoj ili više tačaka optužnice, tužilaštvo od Pretresnog veća zatraži da se optužnica shodno tome izmeni i da zatraži kaznu u nekom određenom rasponu ili da prihvati zahtev odbrane da kazna bude u određenom rasponu. Pretresno veće ne obavezuje nijedan od ovakvih sporazuma.

Babić je sa Tužilaštvom sklopio sporazum o izjašnjavanju o krivici u januaru 2004. godine. U prvoj verziji ovog sporazuma, Babić je priznao da je pomagao i podržavao zločine progona počinjene od strane učesnika udruženog zločinačkog poduhvata, kako je terećen u članu 1 Optužnice. Sporazum o izjašnjavanju o krivici je promenjen nekoliko dana kasnije, kada je Babić pristao da promeni svoje priznanje krivice kao saizvršilac u udruženom zločinačkom poduhvatu. Cilj ovog udruženog zločinačkog poduhvata je bio prisilno trajno uklanjanje nesrpskog stanovništva sa otprilike trećine teritorije Hrvatske, sa ciljem da se ta teritorija pretvorí u srpsku državu.

Dana 27. januara 2004. godine Babić se izjasnio krivim po tački 1 za progone na političkoj, rasnoj i verskoj osnovi kao zločine protiv čovečnosti. Sledeceg dana Pretresno veće je prihvatio sporazum o izjašnjavanju o krivici i preostale tačke optužbe su povučene. Tužilaštvo je preporučilo da izrečena kazna ne bude duža od 11 godina zatvora a odbrana nije preporučila raspon kazne.

Tokom pretresa o kazni održanog 1. i 2. aprila, Babić je pružio dokaze koji su potkreplili činjeničnu osnovu njegovog potvrđnog izjašnjavanja o krivici. Tokom perioda od avgusta 1991. do februara 1992. godine, srpske snage napadale su i preuzimale vlast u gradovima, selima i naseljima u SAO Krajini. Nakon preuzimanja vlasti, srpske snage, u saradnji sa lokalnim srpskim vlastima, uspostavile su režim progona smisljen da se nesrpsko stanovništvo istera sa tih prostora. Taj režim je obuhvatao ubistvo ili istrebljenje stotina hrvatskih i drugih nesrpskih civila u Dubici, Cerovljanim, Baćinu, Saborskom, Poljanku, Lipovači, i drugim mestima, dugotrajno i rutinsko zatvaranje i zatočenje stotina nesrpskih civila u nečovečnim uslovima u staroj bolnici i kasarni Jugoslovenske narodne armije (JNA) u Kninu, i deportaciju ili prisilno premeštanje hiljada nesrpskih civila iz SAO Krajine. Takođe je obuhvatao hotimično razaranje domova, druge javne i privatne imovine, kulturnih ustanova, istorijskih spomenika i svetih mesta hrvatskog i drugog nesrpskog stanovništva. U decembru 1991. godine srpske vlasti su proglašile teritorije koje su držale pod svojom kontrolom "Republikom Srpskom Krajinom".

U februaru 1990. godine, Babić je postao istaknuti politički funkcioner u Srpskoj Demokratskoj Stranci (SDS) u Hrvatskoj. Bio je na visokom položaju u Opštinskom odboru SDS-a u Kninu. U julu 1990. godine postao je Predsednik Srpskog nacionalnog veća. U februaru 1991. godine, počeo je da zagovara stvaranje nezavisne srpske države u takozvanoj Srpskoj Autonomnoj Oblasti Krajina. Nakon toga, u aprilu 1991. godine, izabran je za predsednika Izvršnog veća te samoproglašenoj oblasti a u maju iste godine postao je predsednik vlade SAO Krajine. Nekoliko meseci kasnije postao je glavnokomandujući oružanih snaga ove

samoproglašene oblasti. Na kraju, u decembru 1991. godine, postao je predsednik takozvane Republike Srpske Krajine. Tokom datog perioda bio je jedan od najznačajnijih i najuticajnijih srpskih političara u regionu.

Babić je priznao da je od avgusta 1991. do februara 1992. godine, doprinosio kampanji progona hrvatskog i drugog nesrpskog stanovništva na sledeće načine:

- On je formulisao, promovisao i podsticao stvaranje i sproveđenje politike koja je doprinela ciljevima udruženog zločinačkog poduhvata, da se trajno i prisilno ukloni većina hrvatskog i drugog nesrpskog stanovništva sa otprilike jedne trećine teritorije Hrvatske;
- Odigrao je značajnu ulogu u osnivanju, podršci i radu organa koji su upravljali takozvanom Srpskom Autonomnom Oblasti Krajinom i sprovedio ciljeve udruženog zločinačkog poduhvata;
- Doprinoeo je reorganizaciji i regrutovanju snaga Teritorijalne odbrane SAO Krajine koje su učestvovale u izvršenju zločina;
- Sarađivao je sa komandantom takozvane "Martićeve policije", koji je po njegovim rečima učestvovao u činjenju zločina;
- Učestvovao je u pružanju finansijske, materijalne, logističke, i političke podrške koja je bila neophodna za vojno zauzimanje teritorija u SAO Krajini;
- Tražio je pomoći od snaga JNA ili je omogućio njihovo učešće u uspostavljanu kontrole nad teritorijom SAO Krajine i njenom održanju;
- Držao je nacionalno obojene huškačke govore tokom javnih nastupa i u medijima i takva propaganda je dovela do erupcije nasilja usmerenog protiv hrvatskog stanovništva i drugih nesrba.
- Na kraju, podsticao je i pomagao nabavku oružja i njegovu podelu Srbima u cilju sproveđenja kampanje progona.

Babić je priznao da je svesno i hotimično učestvovao u kampanji progona. Bio je svestan toga da se čine zločini poput zlostavljanja po zatvorima, deportacija i prisilnog premeštanja i uništavanje imovine, kako je navedeno u Optužnici. Znao je da su se ubistva civila desila tokom prisilnog premeštanja nesrpskih civila s područja Krajine i da su takva lišavanja života mogući ishod kampanje progona. On je međutim tvrdio da nije znao za konkretna ubistva za koja je terećen u Optužnici. On je dalje priznao da su zločini progona počinjeni u okviru udruženog ločinačkog poduhvata i da je značajno učestvovao u tom poduhvatu kao saizvršilac.

IZJAVA MILANA BABIĆA

"Izlazim pred ovaj Tribunal sa dubokim osećajem sramote i kajanja. Dozvolio sam sebi da učestvujem u progonu najgore vrste protiv ljudi samo zato što su bili Hrvati a ne Srbici. Nevini ljudi su bili proganjani. Nevini ljudi su nasilno isterani iz svojih kuća i nevini ljudi su ubijani. Čak i nakon što sam saznao šta se dogodilo, čutao sam o tome. Još gore, nastavio sam sa službom i kroz moje vlastite aktivnosti postajao lično odgovoran za nehumanе postupke koji su pogodili nevine ljudi.

Žaljenje koje osećam je bol sa kojim će morati da živim do kraja života. Ovi zločini i moje učešće u njima nikada ne mogu biti opravdani. Ostajem bez reči kada treba da izrazim dubinu mog kajanja za ono što sam učinio i za uticaj mog greha na druge. Mogu samo da se nadam da iznoseći istinu, priznanjem krivice i izražavanjem iskrenog kajanja mogu poslužiti kao primer onima koji još pogrešno veruju da takva nečovečna postupanja mogu ikada biti opravdana.

Samo istina može dati mogućnost srpskom narodu da se rastereti kolektivne sramote. Samo priznanjem krivice ja mogu preuzeti odgovornost za sve pogrešno što sam uradio. Ja se nadam da svojim kajanjem mogu bar malo olakšati patnju onima koji su patili. Shvatio sam da nam neprijateljstva i podeljenost nikada ne mogu poslužiti da bolje živimo. Shvatio sam da je naša pripadnost istoj ljudskoj vrsti značajnija od bilo koje razlike između nas. Shvatio sam da samo kroz naše međusobno razumevanje i pomirenje možemo imati šansu da živimo kao ljudi u miru i tako obezbedimo bolju budućnost za našu decu i generacije koje dolaze.

Molio sam boga da mi pomogne da se pokajem i zahvaljujem bogu na šansi koju mi je pružio da izrazim svoje kajanje. Molim moju braću Hrvate da oproste svojoj braći Srbima. Prekljinjem moj srpski narod da ostavi prošlost iza sebe i okreće se budućnosti, gde će dobro, saosećanje i pravda na neki način olakšati rezultate zla u kome sam i sam učestvovao.

I na kraju, bezrezervno stavljam sebe na raspolaganje ovom Tribunalu i međunarodnom pravu. Mnogo vam hvala". (Milan Babić, ponovno prvo stupanje pred sud, 27. januar 2004. godine)

"Časni sude, ne mogu da kažem ništa drugo osim da mi je žao zbog onoga što sam uradio. Nadam se, da izlazeći pred ovaj Tribunal, i govoreći istinu, mogu pomoći da se postigne pomirenje među narodima na Balkanu. Ja sam se stavio na raspolaganje ovom Tribunalu, verujući da je to jedina institucija koja može doneti mir mojoj domovini. Znam da sam od nekih smatrana izdajnikom, ali verujem da izlaskom pred Tribunal služim najboljem interesu svih ljudi da se dođe do istine. Pozivam i druge koji znaju činjenice o onome šta se desilo, da izadu pred ovaj Tribunal i kažu istinu, da bi istorijska istina bila zabeležena, tako da bi se i buduće generacije mogle učiti na našim greškama. Hvala". (Milan Babić, rasprava o kazni, 2. april 2004. godine)

PRESUDA O KAZNI PRETRESNOG VEĆA

Prilikom razmatranja kazne, Pretresno veće je prvenstveno razmotrilo težinu zločina koje je Babić počinio, a takođe je razmotrilo njegove individualne prilike, uključujući otežavajuće i olakšavajuće okolnosti.

Babić nije porekao ozbiljnost zločina koje je počinio i Veće se uverilo u izuzetnu težinu zločina u vezi s kojim je priznao krivicu. Praktično celokupno hrvatsko, odnosno nesrpsko stanovništvo je proterano, bilo prisilnim uklanjanjem, bilo tako što je pobeglo iz straha od neminovnog napada. Više od 200 civila je ubijeno a nekoliko stotina je zatvoreno i držano u nečovečnim uslovima.

U vezi sa otežavajućim okolnostima, Veće je zaključilo da se Babićev rukovodeći položaj može smatrati otežavajućom okolnošću iz dva razloga. Prvo, kao regionalni politički vođa, on je koristio resurse SAO Krajine za sprovođenje udruženog zločinačkog poduhvata, a svojim govorima i nastupanjima u sredstvima javnog informisanja pripremao je srpsko stanovništvo da prihvati dela progona kao sredstva za ostvarenje svojih ciljeva. Drugo, Babićev učešće putem položaja na kojima je bio, s vremenom je uzelo maha. Dozvoliviš da se kampanja progona nastavi, on je pojačao njene posledice. Veće je konstatovalo da to što je Babić bio i ostao na visokom političkom položaju tokom kampanje progona predstavlja otežavajuću okolnost.

Veće je uzelo u obzir razne olakšavajuće okolnosti. Babićovo priznanje krivice je uzeto u obzir kao važna olakšavajuća okolnost. Veće je takođe uzelo u obzir njegovu značajnu saradnju sa Tužilaštvom i njegovu dobrovoljnu predaju MKSJ. Veće je takođe zaključilo da je njegovo izražavanje kajanja iskreno i predstavlja olakšavajuću okolnost. Babićeva porodična i lična situacija je takođe uzeta u obzir kao olakšavajuća okolnost.

Pretresno veće je zaključilo da je Babić kao regionalni politički lider nastojao da promoviše ono što je on smatrao interesima svog naroda na štetu nesrba putem teških kršenja međunarodnog humanitarnog prava. Ne samo da nije bio u stanju da se suprotstavi nepravdi, nego se priključio udruženom zločinačkom poduhvatu. Pretresno veće je zaključilo da je Babić, priznavši krivicu u vezi sa oružanim sukobom u Krajini tokom 1991. i 1992. godine pokazao izvesnu dozu hrabrosti. Pretresno veće se pritom nije uverilo da je on sve vreme bio svestan značajne uloge koju je tokom datog perioda imao u Hrvatskoj.

Pretresno veće je odbacio preporuku Tužilaštva da kazna zatvora ne bude duža od 11 godine jer, po mišljenju veća ona ne bi doprinela niti ostvarivanju svrhe pravde niti kazne.

Dana 29. juna 2004. godine Pretresno veće je donelo presudu, osudivši Babića na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta MKSJ), za sledeće:

- Progone na političkoj, rasnoj i verskoj osnovi (zločini protiv čovečnosti, član 5).

Kazna: 13 godina zatvora

PRESUDA ŽALBENOG VEĆA

Dana 3. septembra 2004. godine, Babić je podneo Najavu žalbe na kaznu koju je izreklo Pretresno veće. U početku je izneo jedanaest osnova za žalbu ali je jedan od njih naknadno povučen. U svom većanju,

Žabeno veće je odbacilo 10 od 11 osnova za žalbu i prihvatiло jednu.

Žalbeno veće je zaključilo da Pretresno veće nije pridalo odgovarajuću težinu Babićevom ponašanju nakon izvršenja zločina kao olakšavajuću okolnost. Uprkos toma, Žalbeno veće je većinom glasova, uz suprotno mišljenje sudije Mumbe, zaključilo da ta greška nije imala uticaja na visinu kazne.

Dana 18. jula 2005. godine Žalbeno veće je većinom glasova, uz suprotno mišljenje sudije Mumbe, izreklo pravosnažnu presudu potvrdivši kaznu od 13 godina zatvora koju je izreklo Pretresno veće. U kaznu je uračunato vreme koje je proveo u pritvoru od predaje 26. novembra 2003. godine. Dana 19. septembra 2005. godine poslat je na izdržavanje kazne u Veliku Britaniju.

*****

Dana 5. marta 2006, kad se vratio na MKSJ kako bi svedočio u predmetu protiv Milana Martića, Babić je izvršio samoubistvo u svojoj ćeliji u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija.